

Sygn. akt XII Ga 87/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 marca 2016 r.

Sąd Okręgowy w Krakowie Wydział XII Gospodarczy – Odwoławczy w następującym składzie:

Przewodniczący-Sędzia: SO Bożena Cincio-Podbiera

Protokolant: osobiście

po rozpoznaniu w dniu 30 marca 2016 r. w Krakowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa K. D.

przeciwko B. Ł.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanej od wyroku Sądu Rejonowego dla Krakowa - Śródmieścia w Krakowie z dnia 28 lipca 2015 r. sygn. akt IV GC 151/14/S

I. oddala apelację;

II. zasądza od pozwanej na rzecz powoda koszty postępowania apelacyjnego w kwocie 600 zł (sześćset złotych).

UZASADNIENIE

Powód K. D. domagał się zasądzenia od pozwanej B. Ł. kwoty 5 393,15 zł z ustawowymi odsetkami i kosztami procesu tytułem reszty należności z faktury VAT numer (...).

W sprzeciwie od wydanego w sprawie nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości z zarzutem, iż faktura została zapłacona częściowo przelewem na konto powoda, a częściowo gotówką w dniu dostarczenia towaru do firmy pozwanej.

W odpowiedzi na sprzeciw powód podtrzymał swoje stanowisko wskazując, iż współpracował z pozwaną około 3 lata, przy czym zamówień i odbioru towaru dokonywał mąż pozwanej, który też podpisywał kopie faktur VAT. W dniu 9 lutego 2012 powód osobiście wraz z pracownikiem dostarczył zamówione artykuły, które zostały odebrane jednakże zapłata gotówką za nabyty towar nie miała miejsca. Pozwana dokonała jedynie dwóch przelewów bankowych w dniach 13 maja oraz 26 czerwca 2012 roku, które zaksięgowano na uprzednią fakturę, a częściowo na fakturę nr (...).

Sąd Rejonowy na podstawie zeznań świadków i stron w ustalił, iż podczas odbioru towaru pozwana lub jej małżonek dokonywali kontroli zgodności towaru z treścią faktur, a następnie kwitowali faktury podpisem i pieczętką firmową. Bywały sytuacje, iż należność była płacona gotówką, jednakże w takich przypadkach na fakturze VAT zamieszczono adnotacje na temat.

Sąd Rejonowy dokonując oceny zeznań wskazał, iż zeznania świadka Ł., małżonka pozwanej, zasługiwały na wiarę tylko w części znajdującej potwierdzenie w pozostałym materiale dowodowym. Natomiast wyjaśnienia pozwanej, iż

fakturę uregulowano w całości uznał Sąd Rejonowy za niewiarygodne albowiem pozwana nie pamiętała szczegółów dotyczących zapłaty to znaczy czy fakturę opłacono przelewem czy gotówką.

Wyrokiem z dnia 28 lipca 2015 roku Sąd Rejonowy powództwo uwzględnił w całości, obciążając pozwaną kosztami procesu.

Sąd Rejonowy w odwołaniu do treści art. 6 kc wskazał, iż powód wykazał fakt wydania pozwanej towaru i fakt jego odbioru bez zastrzeżeń, co potwierdzają nie tylko zeznania ale także dowody z dokumentów prywatnych w postaci faktur podpisanych i podbitych pieczęcią firmową pozwanej. Natomiast pozwana obowiązana do wykazania, iż przedmiotowa faktura została uregulowana w całości okoliczności tej nie dowiodła. Zeznania świadka R. Ł. nie były bowiem dla Sądu Rejonowego przekonujące w kontekście jego twierdzenia, iż gdy zapłata za faktury następowała gotówką, fakt ten był odnotowywany na fakturach. Na przedmiotowej fakturze natomiast żadna taka adnotacja nie istnieje. Z kolei zeznania pozwanej w ocenie Sądu Rejonowego były gołosłowne, nie poparte innym dowodem w związku z czym powództwo zostało uwzględnione na podstawie art. 535 kc oraz art. 481 par. 1 i 2 kc.

W apelacji od tego wyroku pozwana zarzuciła Sądowi dokonanie dowolnej oceny dowodów, a przez to naruszenie art. 233 par. 1 kpc na skutek bezpodstawnego przyjęcia, iż doszło do zawarcia umowy sprzedaży, uznania za niewiarygodne zeznań świadka R. Ł., oparcia rozstrzygnięcia o faktury i sposób rozliczenia dokonany powoda oraz na skutek pominięcia okoliczności istotnych, wynikających z zeznań świadka D. C., zeznań powoda oraz zeznań świadka R. Ł.. Skarżąca wskazała, iż skoro niektóre należności były płacone gotówką, a niektóre przelewami to okoliczność ta potwierdza zeznania świadka Ł. o zapłacie reszty brakującej kwoty w gotówce. Zakwestionowała też pozwana twierdzenie powoda, iż kwoty z przelewów zostały zaliczone na poczet najstarszego zobowiązania, co miało przeczyć tezie przyjętej przez Sąd Rejonowy. Zarzuciła także pozwana Sądowi, iż niedostatecznie dogłębnie wysłuchał strony przez co miał naruszyć art. 212 par. 1 kpc. Podkreśliła też skarżąca, iż świadek C. nie zaprzeczył faktu zapłaty za przedmiotową fakturę.

Sąd Okręgowy zważył co następuje.

Apelacja jest nieuzasadniona.

Istotne znaczenie w sprawie miało właściwe zastosowanie art. 6 kc czyli normy dotyczącej rozłożenia ciężaru dowodu. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem ciężar udowodnienia faktów prawotwórczych spoczywa na stronie, która na ich podstawie twierdzi o istnieniu praw czy obowiązków. Natomiast fakt prawo tamujący musi udowodnić strona, która z tego faktu wywodzi swoje twierdzenie o nieistnieniu praw czy obowiązków. Na ogół ciężar dowodu faktów prawotwórczych spoczywa na powodzie, a pozostałych na pozwanym. Warunkiem zastosowania przez sąd reguły ciężaru dowodu jest twierdzenie, czy udowodniono fakty, z których strona wywodzi skutki prawne. Prawidłowe stosowanie tej reguły wymaga uwzględnienia podziału dowodów na dowody główne, dowody przeciwności i dowody przeciwne. O ile dowód główny to dowód określonego twierdzenia, o tyle dowód przeciwności polega na udowodnieniu negacji twierdzeń przeciwnika czyli wykazaniu ich fałszywości, zaś dowód przeciwny polega tylko na wykazaniu, że twierdzenia przeciwnika są wątpliwe. Udany dowód przeciwny oznacza, że przeciwnik nie przeprowadził skutecznie dowodu głównego. Jak wskazał Sąd Najwyższy wyroku z dnia 20 kwietnia 1982 roku, I CR 79/82 jeżeli strona powodowa udowodniła fakty przemawiające za zasadnością powództwa, to na stronie pozwanej spoczywa ciężar udowodnienia ekscjepcji i faktów uzasadniających, jej zdaniem, oddalenie powództwa. Nie budzi też wątpliwości to, iż w procesie cywilnym na stronach spoczywa obowiązek twierdzenia i dowodzenia tych wszystkich okoliczności/faktów/, które stosownie do art. 227kpc mogą być przedmiotem dowodu/ wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 grudnia 2003 roku, II CK 318/02/.

W kontekście zarzutów apelacji wskazać także trzeba, iż jeśli z określonego materiału dowodowego sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, ta ocena sądu nie narusza reguły swobodnej oceny dowodów /art. 233 kpc/ i musi się ostać, choćby w równym stopniu, na podstawie tego materiału dowodowego, dawały się wysnuć wnioski odmienne /wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27 września 2002 roku, II CKN 817/00/. Zaznaczyć też należy, iż przekonanie sądu orzekającego o wiarygodności jednych dowodów, a braku wiarygodności

innych pozostaje pod ochroną prawa procesowego wtedy, gdy zostanie dostatecznie, wszechstronnie, logicznie i bez kolizji z doświadczeniem życiowym uargumentowane w uzasadnieniu orzeczenia /wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 20 lutego 1992 roku, I ACr 449/9 2.

Przenosząc powyższe uwagi na grunt niniejszej sprawy podkreślić należy w pierwszej kolejności, iż Sąd Rejonowy w treści uzasadnienia wskazał argumenty które, jego zdaniem, przemawiają za wiarygodnością jednych świadków, a przeciwko wiarygodności innych. W szczególności, oceniając negatywnie zeznania pozwanej Sąd Rejonowy podał, iż nie daje im wiary ponieważ nie mają odzwierciedlenia w pozostałym materiale dowodowym. Pozwana bowiem podała, że nie wie czy za fakturę płacono przelewem czy gotówką, a zatem twierdzenia pozwanej nie mogły stanowić podstawy dla ustaleń Sądu. Z kolei świadek C. zeznał, iż w tym przypadku powód stwierdził, że wystawił fakturę na przelew oraz, że zazwyczaj część faktur wystawiano na przelew, a część na gotówkę. Wbrew twierdzeniom skarżącej świadek ten nie zeznał aby zapłata reszty należności z tej faktury gotówką miała miejsce. Natomiast zeznania świadka Ł., jak wskazał Sąd, nie znalazły potwierdzenia w pozostałym materiale dowodowym. Z materiału tego bowiem wynika, że w przypadku zapłaty gotówką czyniono stosowną adnotację na fakturze, co w tym przypadku nie miało miejsca. W konsekwencji nie można przypisać Sądowi w zakresie ustalenia stanu faktycznego ustaleń sprzecznych z materiałem dowodowym czy zasadami logiki i życiowego doświadczenia. Zarzuty pozwanej oparte na treści art. 233 kpc nie są zaś uzasadnione.

Materiał dowodowy nie pozwala więc na przyjęcie by pozwana udowodniła zasadność swoich twierdzeń w zakresie zapłaty całej należności z przedmiotowej faktury, które to twierdzenie stanowiło podstawę jej stanowiska procesowego. W efekcie, zgodnie z art. 6 kc, fakty podawane przez pozwaną należy uznać za nie udowodnione, co czyni apelację niezasadną skoro Sąd Rejonowy prawidłowo przyjął, iż ciężar dowodu w zakresie spełnienia świadczenia spoczywał na pozwanej i ciężarowi temu pozwana nie sprostała.

Odnosząc się zaś do kwestii rozliczenia stron wskazać trzeba, iż z dowodów wynika, że łącznie w maju i czerwcu 2012 roku pozwana zapłaciła kwoty 1800 zł i 1300, przy czym wartości towaru z faktur nr (...) wniosła łącznie 8493,15 zł. Obie faktury datowane były na dzień 9 lutego 2012 roku jednakże faktura nr (...) stała się wymagalna wcześniej albowiem w dniu 17 lutego 2012 roku. Pierwsza wpłata została zatem zaksięgowana na fakturę nr (...), a pozostała kwota na poczet faktury nr (...) podobnie jak kolejna wpłata, to jest kwota 1300 zł. W wyniku tego księgowania które pozostaje zgodne z zasadą z art.451 kc, do zapłaty przez pozwaną pozostała kwota dochodzona w niniejszej sprawie.

Odnosząc się zaś do zarzutu naruszenia art. 212 par. 1 kpc poprzez nie dość wnikliwe przesłuchanie stron Sąd Okręgowy zauważył, że pozwana miała możliwość wypowiedzieć się przed sądem. Zakres jej wypowiedzi był natomiast taki jak utrwalono w nagraniu, z którego wynika iż podała ona wszystko co było wiadome na ten temat. Nie można zatem Sądowi Rejonowemu stawiać zarzutu, że przesłuchanie nie było dogłębne.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy oddalił apelację na podstawie art. 385 kpc. O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono po myśli art. 98 kpc w związku z art.108 par. 1kpc oraz par. 6 i par. 13 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

SSR K. Nowakowska-Miśta